

Indonézia

– Üzletkötés és vállalat alapítás – tudnivalók magyar vállalkozók számára –

Tartalom

Tartalom	1
Alapadatok.....	3
1. Történelmi áttekintés.....	4
2. További hasznos információk angol nyelven	4
Gazdasági helyzet	5
1. Legfontosabb indikátorok.....	5
2. A külkereskedelem fő jellemzői.....	6
3. Gazdasági helyzet	6
4. További hasznos információk magyar nyelven.....	7
5. További hasznos gazdasági információk angol nyelven.....	7
Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal	8
1. Politikai, államközi kapcsolatok	8
2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok	8
Jogi, szabályozási környezet.....	10
1. Indonéziából Magyarországra történő behozatal (import) szabályozása	10
2. Magyarországról Indonéziába irányuló kivitel (export) szabályozása.....	10
3. Vállalat alapítás	10
4. Egyéb.....	11
5. További hasznos jogi információk angol nyelven.....	11
Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés.....	12
1. Eximbank országgockázati besorolás	12
2. Helyi fejlesztési bank	12
3. Helyi befektetés-ösztönzési szervezetek.....	12
4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat.....	13
5. Tenderlehetőségek	14
Praktikus információk	14
1. Magyar nagykövetség és konzuli hivatal	14

2. Beutazási feltételek.....	15
3. Egészségügyi helyzet.....	15
4. Közbiztonság	15
5. Infrastruktúra, közlekedés.....	16
6. Repülőterek.....	17
7. Banki szolgáltatások elérhetősége	17
8. Egyéb.....	17
Kultúra.....	18
1. Vallás, vallási szokások.....	18
2. Fontosabb ünnepek.....	18
3. Üzleti etikett, tárgyalási szokások	19
4. További hasznos információk	19
További információk, linkgyűjtemény	20
1. Általános információk	20
2. Jakarta	20
3. Indonéz hírportálok gyűjteménye	20
4. Repterek, légitársaságok	20

Alapadatok

Hivatalos név: Indonéz Köztársaság

Főváros	Jakarta
Államforma	elnöki köztársaság
Kormányzat	2004 óta rendeznek demokratikus választásokat, a megválasztott elnök 5 évre szóló mandátummal rendelkezik. Indonézia 33 tartományból áll, közülük 4 speciális státusszal bír. A 2001. január 1-jén kezdődött decentralizáció óta a legfőbb kormányzati szerveknek a helyi önkormányzatok tekinthetőek.
Pénznem	indonéz rúpia (1 USD=12 048 IDR)
Hivatalos nyelv	indonéz (bahasa)
Beszélt nyelvek	indonéz, angol, holland, jávai; több mint 300 élő nyelv létezik az országban
Területe	1 919 440 km ²
Lakossága	255,993,674 fő (becslés, 2015)*
Éves népességszaporulat	0,92% (becslés, 2015)*
Időeltolódás	UTC +7 - +9
Etnikai megoszlás	jávai (40,1%), szundanéz (15,5%), madurai (3%), minangkabau (2,7%), betawi (2,9%), bugis (2,7%), banten (2%), banjar (1,7%), maláj (3,7%), egyéb népcsoportok (22%) (becslés, 2010)*
Vallások	muszlim (87,2%), protestáns (7%), római katolikus (2,9%), hindu (1,7%), egyéb (0,9%), nem meghatározott (0,4%) (becslés, 2010)*
Nemzeti ünnep	augusztus 17., a függetlenség napja (1945-ben kiáltották ki a függetlenséget)

Forrás: *<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/id.html>

Indonézia a világ legnépesebb muszlim-többségű országa, az egyik leggyorsabban fejlődő ország a távol-keleti térségben. A világ leghosszabb szigetcsoportján, az Indonéz-szigeteken terül el, a Maláj-félsziget és Ausztrália között. Az Indonéz Köztársaságot 18 000-nél is több sziget alkotja, amelyek közül kb. 6000 sziget lakott. Legnagyobb szigetei: Jáva (a világ egyik legsűrűbben lakott területe, ahol az összlakosság több, mint fele lakik),

Szumátra, Borneó (*Kalimantan*), Celebesz (*Sulawesi*) és Új-Guinea. Kulturális sokszínűség (több száz élő nyelv és identitás) és rövid ideje fennálló demokratikus berendezkedés jellemzi a Magyarországtól mintegy 15.000 kilométerre található országot.

1. Történelmi áttekintés

Holland kereskedők a 17. században érkeztek Indonéziába, és már 1602-ben gyarmatosították az országot, megalapítva a Kelet-Indiai Holland Társaságot a térségben. Fennhatóságuk főként a szigetek partvonalaira terjedt ki, a hatalmat helyi vazallusokon keresztül gyakorolták. Nem csak az ország kereskedelmére, hanem politikai életére is befolyással voltak. Indonézia a holland korona legfontosabb gyarmata volt.

A gyarmatosítás időszaka 1942-ben ért véget, amikor japán csapatok a II. világháborúban elfoglalták az indonéz szigeteket. Ez az indonéz függetlenségi mozgalmak szerveződésének újabb hullámát indította el. A három évig tartó véres harcokat – melyek az ENSZ jelentése szerint körülbelül négy millió indonéz áldozatot követeltek - követően Sukarno, az indonézek befolyásos nacionalista vezetője 1945. augusztus 17-én kikiáltotta a köztársaságot. Még négy évnek kellett eltelnie azonban, hogy Hollandia is elismerje Indonézia szuverenitását.

A 20. század során Indonézia csak papíron számított szabad államnak: 1957-ben Sukarno elnök „irányított demokráciát” hirdetett az országban, és a kommunista vezetők egy szűk csoportját jelölte ki végrehajtó hatalomként. 1967-ben az indonéz katonai csapatok egy anti-kommunista puccs keretében megdöntötték Sukarno egyeduralmát. A hadsereg vezetőjének, Suhartonak 30 éves elnöksége vette kezdetét, aki az „Új Rend” létrehozását hirdette. Ezzel kivívta az amerikai kormány támogatását, melynek következtében külföldi befektetők érkeztek Indonéziába, és intenzív gazdasági növekedés vette kezdetét. 1998-ban súlyos pénzügyi válság érte el Indonéziát. Az ennek kapcsán 1998 májusában kialakult zavargások fordulópontot jelentettek Indonézia történelmében: az eseményeket követően Suharto elnök lemondásra kényszerült, és 2004-ben megrendezték Indonézia első demokratikus elnökválasztását.

(Forrás: <http://en.wikipedia.org/wiki/Indonesia#History>,
<http://en.wikipedia.org/wiki/Indonesia>,
http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Indonesia)

2. További hasznos információk angol nyelven

Az ország politikájáról:

Freedom House: <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/indonesia>

CIA Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/id.html>

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/May_1998_riots_of_Indonesia

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Indonesian_presidential_election,_2014

Budapesti Indonéziai Nagykövetség weboldala:

http://www.indonesia.hu/page.php?id=100&title=the_government_of_the_republic_of_indonesia&l=en

Az ország földrajzáról:

CIA Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/id.html>

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Geography_of_Indonesia

Online Világ Atlasz:

<http://www.worldatlas.com/webimage/countrys/asia/indonesia/idland.htm>

Indonéz Köztársaság weboldala:

<http://www.indonesia.go.id/en/indonesia-glance/geography-indonesia>

Az ország történelméről:

Wikipedia: <http://en.wikipedia.org/wiki/Indonesia#History>

Lonely Planet, online utazási kalauz és információs weboldal:

<http://www.lonelyplanet.com/indonesia/history>

CIA Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/id.html>

Gazdasági helyzet

1. Legfontosabb indikátorok

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
GDP (milliárd USD)*	285,9	364,6	432,2	510,2	539,6	709,2	846,3	878,0	863,3	888,5	872,6
Egy főre jutó GDP (USD)*	1274	1601	1871	2178	2272	2947	3470	3551	3475	3492	3362****
Egy főre jutó GNI (USD)*	1230	1390	1610	1950	2160	2500	2930	3420	3580	3630	n.a.
GDP növekedési üteme (% _v)*	5,7	5,5	6,3	6,0	4,6	6,2	6,5	6,3	5,8	5,0	4,7
Ipari termelés növekedési üteme (%)*	4,7	4,5	4,7	3,7	3,6	4,9	5,2	5,2	5	4,2	n.a.
Infláció (fogyasztói árak, %)*	10,5	13,1	6,4	9,8	4,8	5,1	5,4	4,3	6,4	6,4	6,4
Exportvolumen (milliárd USD)*	94,8	98,8	101,7	95,5	94,7	108,9	112,3	110,2	n.a.	176	152,5
HDI (Emberi Fejlettségi Index)**	0,575	0,582	0,595	0,601	0,611	0,620	0,624	0,629 ; 121. hely	0,684; 108. hely	0,494, 110. hely	n.a.
GCI (Globális Versenyképességi Index)***	n.a.	4,2; 54. hely	4,2; 54. hely	4,3; 55. hely	4,3; 54. hely	4,4; 44. hely	4,4; 46. hely	4,4; 50. hely	4,5; 38. hely	4,6, 34. hely	144 országból

Forrás: *<http://data.worldbank.org/country/indonesia>

** <http://hdr.undp.org/en/statistics/>, kategória: „közepes”

*** <http://www.weforum.org/issues/competitiveness-0/gci2012-data-platform/>

****<https://knoema.com/sijweyg/gdp-per-capita-ranking-2015-data-and-charts>

2. A külkereskedelem fő jellemzői

A külkereskedelem fő jellemzői

Legfontosabb exportpartnerek	Japán 13.1%, Kína 10%, Szingapúr 9.5%, US 9.4%, India 7%, Dél-Korea 6%, Malajzia 5.5% (2014)
Legfontosabb exporttermékek	olaj és gáz, elektromos készülékek, furnérlemez, textilek, gumi
Importvolumen	138,4 USD (2015, becslés)
Legfontosabb importpartnerek	Kína 17.2%, Szingapúr 14.1%, Japán 9.6%, Dél-Korea 6.7%, Malajzia 6.1%, Thaiföld 5.5%, US 4.6% (2014)
Legfontosabb importtermékek	gépek és berendezések, vegyszerek, üzemanyagok, élelmiszerek

---

Forrás: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/id.html>

3. Gazdasági helyzet

Kína és India után Indonézia tekinthető a harmadik leggyorsabban növekvő gazdaságnak Ázsiában. A G20 országok közül kizárólag ez a három ország tudott pozitív mérleget elkönyvelni a pénzügyi válság kirobbanását követően a 2009-es év során. Fontos azonban megjegyezni, hogy míg az előbbi két ország gazdasági növekedését az elmúlt évtizedekben semmilyen egyedi sokk nem érte, Indonéziának az 1998-as pénzügyi válság negatív hatásaival is meg kellett küzdenie.

Indonézia gazdasági sikereit többek között annak köszönheti, hogy az elmúlt években a kormányzat kiemelt prioritásként tekintett az államadósság csökkentésére, így a GDP arányos államadósság 2001 és 2014 között 83%-ról 26%-ra csökkent. A költségvetési egyensúly tekintetében a Standard&Poor's hitelminősítő BB+ minősítéssel illetve Indonézia állami hitelképességét (2015 márciusa óta BB+, pozitív, felminősítésre utaló kilátással).

Noha az ország továbbra is számos gazdasági problémával küzd, a demokratikus működés felé tett jelentős lépések, a nyitott gazdaságba vetett hit megeremti egy jól működő gazdasági rendszer létrejöttének lehetőségét. A 2009-ben újraválasztott kormány legfőbb prioritásai közé az átlagbérek növelését, a munkanélküliség, a szegénységi ráta csökkentését, az élelmiszer- és vízellátás stabilizálását, a jobb energiaellátás megeremtését, valamint a környezetbarát gazdaság irányába való elmozdulást sorolta. Az elmúlt években a külföldi befektetések összege növekvő tendenciát mutatott. Az indonéz kormány leginkább a kínai befektetők beruházási kedvét igyekszik szorgalmazni, akiket főként a természeti erőforrások feltárása, az autópálya építés, valamint az áramfejlesztés vonz.

Indonéziára jellemző a fakitermelés, és a sokszor monokultúrás, illetve alacsony hatékonyságú mezőgazdasági termelés.

Indonézia ásványkincsekben gazdag ország, a kitermelés infrastruktúrája azonban egyelőre elmaradott. Az országban jelentős olajkitermelés és -finomítás folyik, a kőolaj az ország egyik legjelentősebb exportcikke, így alapvető fontosságú a gazdaság szempontjából. Az állam nagy arányú, de csökkenő benzinár-támogatást nyújt. A legjelentősebb nemzetközi érdeklődés az indonéz ónbányák iránt mutatkozik, amelyet a gyártók okostelefonok forrasztásához használnak fel. Az illegális ónbányászat jelenleg

Indonézia egyik legsúlyosabb környezeti és szociális problémájának tekinthető. Indonézia a világ negyedik legnagyobb kávétermelő országa, de jelentős a pálmaolaj- és rizstermelésük is.

Regionális és nemzeti szintű fejlesztési tervek készültek az egyes régiók komparatív előnyeinek kihasználására befektetői támogatásokkal, ipari parkokkal és hosszú távú állami fejlesztési programokkal. A részletek az alábbi, angol nyelvű linkeken találhatóak meg:

<http://www.indonesia.go.id/en/ministries/ministers/state-minister-for-chairperson-of-the-national-development-planning-agency/1646-profile/277-kementerian-perencanaan-pembangunan-nasional.html>,

<http://www.indonesia-investments.com/projects/government-development-plans/item305>,

Indonézia tagja a következő szervezeteknek: ENSZ, IMF, UNESCO, WTO, Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN), El Nem Kötelezettek Mozgalma (NAM), Iszlám Konferencia Szervezete (OIC), G33 (az OPEC-ből 2009-ben lépett ki)

Forrás, további hasznos információk:

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/id.html>

http://www.indonesia.hu/page.php?id=91&title=general_info&l=en

4. További hasznos információk magyar nyelven

Magyar Nemzeti Kereskedőház: <http://www.tradehouse.hu/index.php?mid=418>

Külgazdasági és Külügyminisztérium:

<http://businesshungary.gov.hu/orszagismerteto?orszagismerteto-indonezia>

5. További hasznos gazdasági információk angol nyelven

CIA Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/id.html>

OECD gazdasági felmérése (2010): <http://www.oecd.org/eco/46266398.pdf>

OECD ország információk a strukturális politikákról:

<http://www.oecd.org/dev/asia-pacific/Indonesia.pdf>

ENSZ fejlesztési program, Humán Fejlettségi Index:

<http://hdr.undp.org/en/countries/profiles/IDN>

Versenyképességi Index:

<http://www.weforum.org/issues/competitiveness-0/gci2012-data-platform/>

A Világbank adatbázisa: <http://www.worldbank.org/en/country/indonesia/overview>

Az ENSZ adatbázisának adatai:

<http://data.un.org/CountryProfile.aspx?crName=Indonesia>

Az Ázsiai Fejlesztési Bank statisztikai adatbázisa: <https://sdfs.adb.org/sdfs/index.jsp>

Az EU Market Access Database elérhetősége:

http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/index_en.html

Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal

1. Politikai, államközi kapcsolatok

- Magyarország és Indonézia először 1955-ben létesített diplomáciai kapcsolatokat, a jakartai magyar nagykövetséget pedig 1957-ben nyitották meg. 2000 májusa óta magyar tiszteletbeli konzul működik Bandungban, 2002 júliusa óta pedig Denpasarban és Balin is. (Forrás: http://www.mfa.gov.hu/kulkepviselet/ID/hu/Bilateralis/Indonezia/politikai_kapcsolatok.htm)
- 2013 márciusában indonéz és magyar állami vezetők közötti találkozóra került sor. A magyar kormány kijelentette, a keleti nyitás politikájának jegyében erősíteni kívánja kapcsolatait Indonéziával, és ennek keretében 50 millió dollár keretösszegű, mobil víztisztítók szállítására szóló kötött hitelkeretet biztosít. 2016. február 1-2.-án Orbán Viktor miniszterelnök úr közel 80 fős kormányzati és üzletember delegációt vezetett Indonéziába. A látogatás alkalmával több üzleti megállapodás is aláírásra került, többek között a Fővárosi Vízművek és az indonéz kormány képviselői között. A megrendezett fórum keretében az MKIK és az Indonéz Kereskedelmi és Iparkamara együttműködési megállapodást írt alá.

2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok

- A magyar kormány Indonéziára, mint a délkelet-ázsiai térség legfontosabb piacára tekint, noha az 1998-as válság nagyban visszavetette a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok mértékét. Külkereskedelmi forgalmunk és főként a magyar kivitel az elmúlt években nem tudott számottevő növekedést felmutatni. A magyar import nagy részét továbbra is a számítástechnikai alkatrészek és részegységek (kb. 30%) és a gumiipari alapanyagok és termékek (25%) teszik ki. (Forrás: http://www.mfa.gov.hu/kulkepviselet/ID/hu/Bilateralis/Indonezia/gazdasagi_kapcsolatok.htm)
- 2015-ben az Indonéziából származó import 39,7milliárd forint értékű volt, ami 46 százalékponttal magasabb, mint az azt megelőző évben. Az Indonéziába irányuló magyar kivitel 2015-ben 13,9 milliárd forintot tett ki, ami 61 százalékponttal magasabb, mint 2014-ben. (Forrás: KSH, http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qkt009b.html)
- Fontosabb egyezmények a két ország között: Gazdasági Együttműködési Megállapodás (2005), Központi Bankok közötti Egyezmény (1994), Kettős adóztatást kizáró Megállapodás (1993), Beruházás Védelmi Megállapodás (2003), Kötött segélyhitel megállapodás (2013). (Forrás: http://www.mfa.gov.hu/kulkepviselet/ID/hu/Bilateralis/Indonezia/bi_eco.htm?printable=true)
- Az Indonéz Kereskedelmi Központ budapesti irodájának (ITPC) regionális szerepe miatt sok gazdaságfejlesztési kezdeményezés is elérhető a magyar üzletemberek számára. Az Indonéz Kereskedelmi Központ elérhetőségei:
Cím: 1052 Budapest, Bajcsy Zsilinszky út 12. ECE Irodaház, I. emelet 101.
Telefon: (+36 1) 317 - 6382
Fax: (+36 1) 266 - 0572

E-mail: inatrade@itpc-bud.hu

Web: <http://www.itpc-bud.hu/szolgáltatások.htm>

- 2013. október elején írt alá megállapodást a Cellum magyar fejlesztő cég és az indonéz Anabatic Technologies egy közös projekt indításáról, melynek során a Cellum okostelefonokra kifejlesztett mobilfizetési szolgáltatását az Anabatic saját márkájának neve alatt vezeti be az indonéz piacokon. (Forrás: http://itcafe.hu/hir/cellum_motion_qr.html) Indonézia muszlim országgént jó kapcsolatot ápol az arab országokkal, ennek kapcsán a két régióban szinergikus gazdasági lehetőségek nyílnak.

- Magyar szempontból perspektivikus ágazatok:
  - Infrastruktúra-fejlesztés (vízellátás, szennyvízkezelés, energia- és hulladékgazdálkodás)
  - Információs technológia, telekommunikáció
  - Technológia transzfer, smart city megoldások
  - Turizmus, luxus és gyógyturizmus
  - Egészségipar, orvosi műszerek
  - Élelmiszeripar
  - Oktatás (felsőoktatás, csereprogramok, szakmai továbbképzések)
  - Akvakultúra

A magyar-indonéz külkereskedelem áruszerkezete (M EUR)

Megnevezés	Kivitel				Behozatal				Egyenleg			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Összesen	18,652	29,387	27,559	45,025	51,438	72,054	91,93	128,3	-32,8	-42,7	-64,38	-83
Élelmiszer, ital, dohány	0,322	0,413	1,61	2,544	1,021	0,978	2,137	2,524	-0,7	-0,57	-0,527	0,02
Nyersanyagok	0,191	0,433	0,718	1,239	2,611	3,937	13,99	42,92	-2,42	-3,5	-13,27	-42
Energiahordozók	0,611	1,023	0,597	0,659	4,718	n.a.	n.a.	n.a.	-4,11	n.a.	0,597	0,66
Feldolgozott termékek	6,377	6,033	8,641	8,845	8,58	12,369	12,01	16,98	-2,2	-6,34	-3,367	-8,1
Gépek, gépi berendezések	11,152	21,486	15,993	31,738	34,509	54,769	63,8	65,83	-23,4	-33,3	-47,81	-34

Forrás: KSH

Jogi, szabályozási környezet

Indonézia jogrendszere a polgári jog szabályozásain alapul, továbbá a különböző szokásjogból és a holland jogrendszerből származó elemek is keverednek benne. Az alábbiakban néhány jellegzetes üzleti szempont alapján csoportosítva közöljük a vonatkozó szabályozási jellemzőket.

1. Indonéziából Magyarországra történő behozatal (import) szabályozása

Az indonéz áruk a magyar piacon az Európai Unió vámpreferenciáit élvezik. A két ország között nincs érvényben a piacra jutásra vonatkozóan diszkriminatív rendelkezés. Ennek ellenére az elmúlt években a két ország közötti termékvásárlás és termékeladás alacsony szinten maradt.

A természetvédelemre és a helyi keresletre való tekintettel szigorú korlátozások vannak érvényben az exportálható termékek körére vonatkozóan. Az exporttermékekre vonatkozó megkötések és további hasznos információk:

<http://www.kpmg.com/ID/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/Investing%20in%20Indonesia.pdf>

Indonéz exportőr vállalatok adatbázisa: <http://www.itpc-bud.hu/adatbazis.htm>

Az indonéz exportról bővebben: <http://export.gov/indonesia/>

2. Magyarországról Indonéziába irányuló kivitel (export) szabályozása

2011 óta Indonézia átlagosan 6%-os vámtarifát számol fel az országba exportált árukért. Indonéziába történő importáláskor a vállalat köteles vámazonosítóval rendelkezni, valamint az árubehozatalhoz szükséges dokumentumokat kitölteni. Érdemes felvenni a kapcsolatot egy indonéz viszonteladó céggel, amely együttműködik a külföldi vállalattal az árubehozatal kapcsán.

A helyi gazdaság védelmének érdekében az Indonéziába importálható áruk körét számos rendelkezéssel korlátozzák. Az erre vonatkozó szabályozások időről időre változnak. (Forrás:

<http://www.kpmg.com/ID/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/Investing%20in%20Indonesia.pdf>)

3. Vállalatalapítás

Indonéziában a külföldről érkező beruházásokra a 2007/25-ös „Külföldi befektetési törvény” vonatkozik.

2010. május 25-én Indonézia kormánya tiltólistát fogadott el, amely azokat a beruházási szektorokat tartalmazza, ahol külföldi tőkeberuházás nem engedélyezett. Néhány ezek közül: alkoholos italok, halászat, kémiai anyagok, turizmus, mobil átjátszó tornyok. A tiltólista legfőképp az indonéz vállalkozók számára is elérhető gazdasági szektorokat tartalmazza. Számos szektorban a 100%-ban külföldi részvényesekkel bíró vállalatok működésének sincs akadálya Indonéziában, akadnak azonban olyan területek, ahol legfeljebb 45, 65, illetve 95%-ban lehet külföldi befektetők kezében egy adott vállalkozás. A külföldi tőkebefektetésekre vonatkozó ún. „negatív lista” megtalálható az alábbi linken:

<http://www.bsd-kadin.org/document/publications/Negative-Investment-List-2010-3.pdf>

Csak korlátozott számú külföldi állampolgárságú munkaerőt foglalkoztathat egy vállalat, illetve a vállalatok kötelesek terveket közölni arra vonatkozóan, milyen módon és milyen ütemben cserélik le indonéz munkaerőre ezeket az alkalmazottakat hosszú távon.

Külföldi tulajdonosú vállalkozások kizárólag ún. PMA (*Penanaman Modal Asing*, azaz külföldi tőkebefektetés) formában működhetnek Indonéziában. Minden egyéb vállalkozási formát (pl. CV, UD) az indonéz vállalkozóknak tartanak fent. A PMA működési engedélye korlátlan időtartamra szól.

A vállalatalapításhoz szükséges hivatali engedélyeztetési eljárás 9 lépésből áll.

A külföldi tőkeberuházáshoz szükséges engedélyezési eljárások számos intézményen keresztül folytathatóak: a jakartai illetőségű BKPM (Befektetés-koordináló Bizottság), a tartományokban található Beruházási Igazgatóságok, illetve az egyes országokban található indonéz külképviseletek is megkezdhetik az eljárásokat.

További hasznos információk a vállalatalapításról, építési engedélyekről, hitelkérelemről, adófizetésről, kereskedelemről a Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisában:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/indonesia>

További hasznos információk a vállalatalapításról angol nyelven:

Indonézia globális üzleti kalauza:

http://www.gbgingonesia.com/en/main/business_guide/setting_up_a_business_in_indonesia.php

A KPMG a beruházásokról (2013):

<http://www.kpmg.com/ID/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/Investing%20in%20Indonesia.pdf>

Norton Rose Fulbright, nemzetközi jogi iroda: <http://www.nortonrosefulbright.com/id/>

4. Egyéb

Indonézia 1995 óta tagja a WTO-nak (Kereskedelmi Világszervezet, World Trade Organization). A szellemi tulajdon védelmét a csatlakozás óta hét különböző törvény rögzíti. Indonézia számos egyéb nemzetközi, a szellemi tulajdon védelme érdekében létrejött egyezményhez csatlakozott. Az 1997-ben elfogadott törvény a szabadalmakat 14-ről 20 évre hosszabbította. (Forrás:

http://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/indonesia_e.htm,

<http://www.thejakartapost.com/news/2011/05/05/protecting-intellectual-property-rights.html>

Nemzetközi viszonylatban azonban nem nevezhető kiemelkedőnek az indonéz tulajdonvédelem. A 2013-as Nemzetközi Tulajdonvédelmi Index mind a jogi környezet, mind a fizikai-, mind a szellemi tulajdon védelme alapján régiós és világviszonylatban is a középmezőnybe, illetve a sereghajtók közé sorolja az országot.

(Forrás: <http://www.internationalpropertyrightsindex.org/profile?location=indonesia>)

5. További hasznos jogi információk angol nyelven

Tudnivalók a vállalatalapításról:

A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/indonesia>

Adózásról:

Pwc, könyvvizsgáló, adó- és pénzügyi tanácsadó iroda weboldala:

<http://www.pwc.com/id/en/indonesian-pocket-tax-book/assets/indonesian-pocket-tax-book-2014.pdf>

Angloinfo, angol nyelvű információs szolgálat külföldre költözőknek:

<http://indonesia.angloinfo.com/money/general-taxes/>

Általában a jogról:

LLRX.com, jogi és technológiai erőforrások jogi szakembereknek:

<http://www.llrx.com/features/indonesia.htm>

Indonéziai Al Azhar Egyetem weboldala:

<http://uai.ac.id/2013/03/09/the-indonesian-legal-system-ils-a-comparative-perspective/>

Washingtoni jogi Egyetem weboldala:

<http://digital.law.washington.edu/dspace-law/bitstream/handle/1773.1/1091/21PRPLJ013.pdf>

NYU Jogi Egyetem weboldala:

<http://www.nyulawglobal.org/globalex/Indonesia.htm>

Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés

1. Eximbank országkockázati besorolás

Az Eximbank (Mehib Zrt.) 2014. október 1-től hatályos országkockázati besorolása és a biztosíthatósági szabályok szerint Indonézia a 4-es országkockázati kategóriába esik, tehát biztosítható (két éves vagy két éven túli törlesztési futamidejű ügyletek vonatkozásában).
Forrás: <http://exim.hu/> (Az Eximbank negyedévente frissíti a besorolást)

2. Helyi fejlesztési bank

Indonesia Resident Mission (IRM)

Az 1987-ben alapított szervezet az Asian Development Bank részeként többek között az ADB indonéziai projektjeinek koordinálásáért felelős.

Cím: Gedung BRI II, 7th Floor, Jl. Jend. Sudirman Kav. 44-46

Jakarta 10210, Indonesia

Tel: +62 21 2512721

Fax: +62 21 2512749

Web: <http://www.adb.org/countries/indonesia/main>

3. Helyi befektetés-ösztönzési szervezetek

Indonéz Kereskedelmi Központ (<http://www.itpc-bud.hu/>)

Indonéz Exportfejlesztési Ügynökség (<http://www.kemendag.go.id/>)

Indonéz Kereskedelmi- és Iparkamara (<http://www.kadin-indonesia.or.id>)

Indonéz Eximbank (<http://www.indonesiaeximbank.go.id/>)

4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat

Az Indonéz Kereskedelmi- és Iparkamara (KADIN) az üzleti kamarák és társulások ernyőszervezete. A szervezet célja az Indonéziában működő vállalkozások közötti stratégiai együttműködés állami szintű megteremtése. A Kamara magánfinanszírozása lehetővé teszi az állami intézményrendszerrel független képviselést. A vonatkozó 1987-es törvény alapján a Kamara az Indonéziában működő vállalatok egyetlen, nemzeti szinten elismert szövetsége. A Kamarának 33 regionális, valamint 440 kerületi szintű irodája működik. A KADIN a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara partnere, először 1985-ben kötöttek együttműködési megállapodást, melyet 1989-ben megújítottak és létrehozták a Magyar-Indonéz Üzleti Tanácsot.

Elérhetőség: KADIN Business Support Desk, Indonesian Chamber of Commerce and Industry

Cím: Menara KADIN Indonesia, 24th Floor, Jl. H. R. Rasuna Said X-5 Kav. 2-3, Jakarta 12950

Telefon: +62-21-5274503

Fax: +62-21-5274505

E-mail: info@bsd-kadin.org

Nyitva tartás minden hétköznap: 9.00-17.00

A regionális képviselők elérhetőségei: <http://www.bsd-kadin.org/province>

Web: <http://www.kadin-indonesia.or.id/>

A Nemzetközi Kereskedelmi Kamarának (International Chamber of Commerce, ICC) kihelyezett szervezete működik Jakartában.

Elérhetőség: Tempo Pavilion 1 Building 8th Floor, Jl. HR. Rasuna Said Kav. 11, Jakarta 12950

Telefon: (+62 21) 2966 7914

Fax: (+62 21) 2966 7915

E-mail: icc@iccindonesia.org

Web: www.iccindonesia.org

Az EU által működtetett vállalkozásokat segítő szervezetek:

EU-Indonesia Business Network (EIBN): az EU-Indonesia Business Network projekt 2013-ban indult el. Elsődleges célja a kereskedelmi és befektetési lehetőségekről tájékoztatást adni az európai vállalkozásoknak. Non-profit alapon végez piackutatást, tanácsadást, megbízható és részletes információk biztosítását Indonézia, illetve az ASEAN országok piacairól.

Elérhetőség: Jl. H. Agus Salim No. 115, Jakarta, 10310

Telefon: (+62 21) 3154685

E-mail: info@eibn.org

Web: <http://www.eibn.org>

Az ASEAN IPR SME Helpdesk az európai kkv-k támogatása érdekében az Európai Bizottság társfinanszírozásával létrejött projekt, amelynek keretében a kkv-k gyakorlatias, első kézből származó, megbízható tanácsokat kaphatnak a szellemi tulajdon és annak védelme területén, annak a tíz országnak a tekintetében, amely a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének tagja.

Az említett országok közé tartozik Indonézia, Brunei Szultanátus, Kambodzsa, Laosz, Mianmar, Malajzia, Fülöp-szigetek, Szingapúr, Thaiföld és Vietnám. Az ASEAN IPR SME Helpdesk ingyenesen hozzáférhető anyagai és szolgáltatásai a következők: útmutatók, e-learning modulok, webináriumok, tréningek, videók, podcastok, ország specifikus szellemi tulajdoni tájékoztatók.

Elérhetőség: Room 2480, Beijing Sunflower Tower, No. 37 Maizidian Street, Chaoyang District, Beijing 100125, China

Telefon: +86 (10) 8527 5705

E-mail: question@asean-iprhelpdesk.eu

Web: www.asean-iprhelpdesk.eu

5. Tenderlehetőségek

Az indonéz tenderekhez való hozzáférés fizetős és regisztrációhoz kötött. A tenderek listája az alábbi honlapon keresztül érhető el:

http://www.tender-indonesia.com/tender_home/

Praktikus információk

Magyarország Nagykövetsége Indonéziában

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Német Pach Judit, (e-mail: mission.jkt@mfa.gov.hu)

Nagykövetség címe: Jl. Rasuna Said KAV. X/3, Kuningan Jakarta 12950

Telefonszám: +62 21 520-3459

Fax: +62 21 520-3461

Email: mission.jkt@mfa.gov.hu

Web: <http://www.mfa.gov.hu/kulkepvisolet/ID/hu>

Külgazdasági attasé: Várfi Péter

E-mail: peter.varfi@mfa.gov.hu

Az Indonéz Köztársaság Nagykövetsége Magyarországon

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Wening Esthyprobo Fatandari
1068 Budapest, Városligeti fasor 26.

Telefon/fax: (+36-1) 413-3800

Fax (+36-1) 322-8669

E- mail: embassy@indonesiaembassy.hu

Honlap: www.indonesia.hu

6. Beutazási feltételek

Magyar állampolgárok, amennyiben a beutazás célja turizmus, családi kapcsolatok, illetve szociális, kulturális, művészeti, hivatalos kapcsolatok ápolása, indonéziai telephellyel rendelkező vállalkozás által szervezett megbeszélésen, konferencián történő részvétel, valamint átutazás, 30 napnál rövidebb időre tervezett tartózkodás esetén vízummentesen léphetnek Indonézia területére (www.imigrasi.go.id/index.php/en/layanan-publik/bebas-visa), amennyiben a belépéskor még legalább 6 hónapig érvényes útlevelemmel rendelkeznek, illetve bemutatják a haza- vagy továbbutazásra jogosító repülő- vagy hajójegyüket. A vízummentes beutazási célok listája: www.imigrasi.go.id/index.php/en/layanan-publik/bebas-visa#purpose). Felhívjuk azonban a figyelmet arra, hogy a 2015 őszi életbe lépett szabályozás alkalmazása az indonéz hatóságok részéről egyelőre nem következetes, és a vízummentes beutazásra kijelölt határátkelőhelyeken előfordul, hogy a fent felsorolt, nem turisztikai célú beutazás esetén belépési vízum (VOA) váltására kötelezik a vízummentességet élvező országok állampolgárait. Új bankszámla létrehozásához a bankok nem csak az ügyfél útlevelem, de az ideiglenes tartózkodási engedélyét (KITAS), a munkáltatótól vagy egy szponzortól származó referencialevelet, a korábbi bank ajánlását, adófizetési igazolást is kérhetnek.

(Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?indonezia> és

<http://www.indonesia.travel/en/travel-information#tab5> és

http://en.wikipedia.org/wiki/Tourism_in_Indonesia#Indonesian_tourism_campaign)

7. Egészségügyi helyzet

A csapvíz ivásra nem javasolt, annak ellenére, hogy a csapból folyó víz tisztának tűnik. A palackozott víz piaca rendkívül kiterjedt Indonéziában. Gyakori a palackozott vizek hamisítása, éppen ezért érdemes a palackozó márkát körültekintően választani. (Forrás: <http://www.expatriate.or.id/info/bottledwater.html>)

Az országra fokozott malária és dengue-láz veszély jellemző. Nyugat-Jáván időszakosan megjelenik a madárinfluenza és a gyermekbénulás. A potenciális járványveszély miatt kockázatos úti cél Aceh, Észak- és Nyugat-Szumátra. A kiutazás mellett döntő magyar állampolgárok a megelőzésről és a betegségek tüneteiről előzetesen feltétlenül konzultáljanak szakorvossal. Az országba történő utazás előtt ajánlott a megfelelő védőoltások beadatása (tifusz, hepatitis A és B). Javasolt minden kockázatra kiterjedő, Szingapúr területére is érvényes egészségügyi biztosítás megkötése.

(Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?indonezia>)

8. Közbiztonság

Az utazó Indonéziában fokozottan ki van téve a különböző bűncselekményeknek. A turisták kárára elkövetett legjellemzőbb bűncselekmény a lopás és a rablás. A magán taxitársaságok sofőrjei gyakran rabolják ki utasaikat. Zsúfolt intézményekben, köztereken a zsebtolvajoktól óvakodni kell. Emellett magas az internetes csalások aránya. A

bűncselekmények száma jelentősen megnő a Ramadan hónapot megelőzően, mivel ekkortájt kifejezetten nagy a nyomás az indonézeken családtagjaik megajándékozására. Kábítószer-forgalmazásáért és csempészéséért Indonéziában halálbüntetés jár, akár kis mennyiségű kábítószer birtoklásáért és fogyasztásáért is több évtizedes börtönbüntetés szabható ki. Magas a terrorfenyegetettség mértéke is.

Az ország egyes részei utazás és ott tartózkodás szempontjából „II. fokozott biztonsági kockázatot rejtő országok és térségek” kategóriába tartoznak, ezek: Aceh tartomány, Szumátra szigetének északi része, Maluku, Nyugat-Timor, valamint Pápua szigetének indonéz tartományai (Pápua, Nyugat- Pápua). Biztonság, közbiztonság szempontjából kockázatos országrészek: Aceh, Pápua, Lombok déli partszakasza, Közép-Celebesz (Poso), Maluku (Ambon), Nyugat-Timor, Nias.

Jáván és Szumátrán gyakoriak az áradások, földcsuszamlások. A jávai Merapi-hegy körzetében a vulkánkitörés veszélye folyamatos. Földrengések folyamánként a szökőár (cunami) bármikor kialakulhat, a frekvenciát több turistahelyeken a menekülési útvonalak jelölve vannak.

A helyi rendőrség szerint az internetes vásárlásnál rendkívül óvatosan kell eljárni, ismeretlen cégnek előre sosem szabad pénzt utalni, ez nem is gyakorlat a világnak ebben a felében, mert az üzleti kultúra, a megbízhatóság teljesen más, mint Nyugat-Európában vagy az Egyesült Államokban.

(Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?indonezia#c> és <https://www.osac.gov/pages/contentreportdetails.aspx?cid=12027>)

9. Infrastruktúra, közlekedés

A szigeteken belüli közlekedési és szállítási infrastruktúra erősen hiányos. Az általánosan használt belvízi közlekedés több, mint 21.000 kilométernyi hajózható folyószakaszon zajlik a magánszektor által üzemeltetett hajójáratokkal. (A közlekedésről bővebben lásd: http://en.wikipedia.org/wiki/Transport_in_Indonesia, <http://www.lonelyplanet.com/indonesia/transport/getting-around>, <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/COUNTRIES/EASTASIAPACIFICEXT/EXTEAPREGTOPTRANSPORT/0,,contentMDK:20458729~menuPK:2066318~pagePK:34004173~piPK:34003707~theSitePK:574066,00.html>)

Az ország útjain balra tartás van érvényben. A közlekedés általánosságban kaotikus, a közúti szabályok betartásának teljes hiánya jellemző, vezetés közben fokozott éberség és figyelem javasolt. Szokatlanul nagyszámú motorbicikli közlekedik az utakon. Nagyvárosokon kívül az utak kifejezetten rossz minőségűek, éppen ezért éjszaka nem ajánlatos errefelé autóba ülni. Balesetekkor gyakori, hogy a sérülteket a mentő nem szállítja kórházba, így azt taxival vagy magán autóval kell megoldani. A legtöbb indonéz sofőr nem rendelkezik egészségügyi biztosítással.

Gépjármű vezetéséhez, ill. bérletéhez nemzetközi jogosítvány szükséges. A forgalmasabb városok egyes útvonalain csúcsidőben a „*three in one*” intézkedés érvényes: egy gépjárműben legalább három személynek kell utaznia. Biztonsági öv használata kötelező, a szankcionálás 100 USD összegig terjedhet. Vezetés közben mobiltelefon használata tilos. Indonézián belül több tucat helyi légi közlekedési vállalat üzemeltet járatokat, ezek közül számos – a Konzuli Szolgálat információja szerint - nem felel meg az európai légiforgalmi

előírásoknak. Érdeemes a nagyobb nemzeti légitársaság járatait (Garuda Indonesia) előnyben részesíteni.

(Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?indonezia#c>
és <https://www.osac.gov/pages/contentreportdetails.aspx?cid=12027>)

Összefoglaló az infrastrukturális fejlesztésekről angol nyelven:

<http://www.indonesia-investments.com/doing-business/risks/infrastructure/item381>

10. Repülőterek

Indonéziában több, mint 230 repülőtér található. Az indonéz repülőterek listája az alábbi linken érhető el: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_airports_in_Indonesia

Magyarországról Indonéziába közvetlen repülőjárat nem indul. Leggyakrabban az Etihad Airlines, a Turkish Airlines, a Lufthansa, a Qatar Airways, a China Airlines, a Malaysia Airlines, a Korean Air és a KLM indít járatokat Indonéziába.

11. Banki szolgáltatások elérhetősége

- Új bankszámla létrehozásához a bankok nem csak az ügyfél útlevelét, de az ideiglenes tartózkodási engedélyét (KITAS), a munkáltatótól vagy egy szponzortól származó referencialevelet, a korábbi bank ajánlását, adófizetési igazolást is kérhetnek. A legtöbb banknál kaució fizetése is szükséges.
- Az országban kiterjedt bankautomata-hálózat érhető el. Az ATM-ekből Alto, Maestro, Cirrus, Plus, Master Card, és Visa kártyákkal is lehetőség van a pénzfelvételre. Az ATM-ek szolgáltatásait a Rintis Sejahtera's Prima ATM hálózat tagjai vehetik igénybe.
- Számos ATM 0-24 órában elérhető.
- Hitelkártya igényléséhez a 21. életév betöltése, havonta legalább 3 millió rúpia összegű fizetés szükséges. A hitel összege nem haladhatja meg a fizetés háromszorosát.
- Indonéziában magas a hitelkártyákkal való visszaélések száma
- Gyakori, hogy pénzváltáskor és fizetéskor csak új nyomtatású USD-t fogadnak el. 50 dollárnál kisebb bankjegyet nem váltanak be.
- A helyi bankok gyakran jobb árfolyamon váltanak, mint a pénzváltó üzletek, ráadásul itt a hamis bankók kiadásának is alacsonyabb a valószínűsége. (Minél alacsonyabb értékű bankót kap kézhez a vásárló, annál inkább érdemes csalásra gyanakodni.)
- A bankkártyákkal való visszaélés gyakori bűncselekménynek számít Indonéziában, éppen ezért kizárólag jól ismert áruházakban és éttermekben érdemes bankkártyával fizetni.

Forrás, további hasznos információk angol nyelven:

<http://www.expat.or.id/info/banking.html>

- Indonéz bankok listája: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_banks_in_Indonesia
A PWC felmérése az indonézek banki felhasználói szokásairól: Indonesian Banking Survey 2014: <http://www.pwc.com/id/en/publications/assets/indonesian-banking-survey-2014.pdf>

12. Egyéb

- Indonézia telefonos országhívószáma: 62. Jakarta körzetszáma: 21.
- A bankok általában 8 és 15 óra között tartanak nyitva, habár arra is van példa, hogy 14.30-kor bezárnak. Néhány helyen szombati nyitva tartás is jellemző, 8 és 11 óra között.

- A közintézmények hétfőtől péntekig 8 és 16 óra között tartanak nyitva. (A pénteki ima miatt 11.30 és 13.30 között zárva tartanak.) Szombatonként 8 és 12 óra között tartanak nyitva.
- Az ország hivatalos nyelve az indonéz, de szolgáltató intézményekben általában beszélnek angolul az ügyfélszolgálatosok, eladók.

(Forrás: <http://www.lonelyplanet.com/indonesia/work-study-volunteering/work> és <http://www.indonesia.travel/en/travel-information#tab2>)

Kultúra

1. Vallás, vallási szokások

Indonézia fő vallása az iszlám, a 2000. évi népszámlálás adatai szerint a lakosság 88%-a iszlámhitűnek vallotta magát, ezzel az ország a világon a legnagyobb muszlim lakossággal rendelkező ország. Az indonéz hitvilág emellett túl komplex ahhoz, hogy bármelyik nagy világvallásnak teljes egészében megfeleljen. Ez különösen Jáva szigetére igaz, ahol nagyszámú muszlim él, akik egy nem ortodox, a hinduizmussal valamelyest keveredett iszlám, az Abangan vallás tanait követik. Az egész szigetvilág népi hiedelmeit, tradícióit jelentősen befolyásolják a hindu hagyományok és gondolatok.

Indonéziában az Alkotmány szerint vallásszabadság van, viszont minden állampolgár köteles megjelölni az állam felé, hogy milyen vallású. Ennek következtében létezik az országban egy csendes tömeg, akik ugyan „hivatalosan” muzulmán vallásúak, de nem követik a vallás rituáléit, valójában teljesen világi életet élnek. Az indonéz emberek jelentős része legfőbb identitásaként saját etnikai csoportját nevezi meg, amelyet általában nyelve és származási helye határoz meg.

(Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Indon%C3%A9zia>)

2. Fontosabb ünnepek

A számtalan vallás és nemzetiség egymás mellett élése folytán Indonéziában szokatlanul sok ünnepnapot tartanak számon. Mivel egyes ünnepek időpontjai az iszlám és buddhista naptárral változnak, az alábbiakban a 2015-ben várható ünnepek olvashatóak.

- 2016. január 1.: Újév
- 2016. január 14.: Mohamed próféta születésnapja
- 2016. február 8.: A kínai naptár szerinti újév
- 2016. március 31.: A Bali hindu naptár szerinti újév
- 2016. április 18.: Nagypéntek
- 2016. május 1.: A munka ünnepe
- 2016. május 15.: Buddhista Waisak ünnep
- 2016. május 27.: Mohamed próféta feltámadása
- 2016. május 29.: Jézus Krisztus feltámadása
- 2016. július 8.: A Ramadan hónap vége, Lebaran
- 2016. augusztus 17.: Függetlenség napja
- 2016. október 5.: A muszlim áldozathozatal ünnepe
- 2016. október 2.: Iszlám újév

- 2016. december 25-26.: Karácsony
(Forrás: <http://www.expat.or.id/info/holidays.html>)

3. Üzleti etikett, tárgyalási szokások

- Az indonéz embereket a világ egyik legudvariasabb népeként tartják számon. Szemléletes példa erre, hogy nyelvükben az „igen” szónak 12 olyan szinonimája létezik, amely valójában „nem”-et jelent. A világért sem akarják megbántani beszélgetőpartnerüket egy nyíltan kimondott visszautasítással. Az indonézek minden szituációban igyekeznek kerülni a nyílt konfrontációt. A hangjukat semmilyen esetben sem emelik fel.
(Forrás: <http://www.cyborlink.com/besite/indonesia.htm>)
- Egy 2009-es kutatás eredményei szerint az indonézek a világ legmosolygósabb emberei. A legtöbb helyzetben mosolyognak beszélgetőpartnerükre, amely különösen fontos akkor, ha ismeretlenekkel találkoznak. De az is gyakori, hogy egy véletlen szemkontaktust a metróban mosolygás kísér.
(Forrás: <http://projectingindonesia.com/country/the-worlds-most-smiling-are/>)
- Mivel az indonéz szigetvilágban több száz különböző népcsoport él, nehéz általánosan jellemezni a társadalmi etikett szabályait, számos helyi szokás csak bizonyos területeken érvényes.
- Hölgyeknek nem ajánlatos kihívó öltözetben megjelenniük. Vállakat, térdeket takaró ruhák, templomba lépéskor *sarong* (hosszú szoknya) viselése az elvárás.
- Étkezéshez, kézfogáshoz, pénzkezeléshez kizárólag a jobb kezüket használják, a bal kezüket tisztátalannak tartják. Egy ajándék átadásának legudvariasabb módja, amikor bal kezükkel jobb könyöküket előretolva, az ajándékot a jobb kezükből adják át.
- Az indonézek gyakran 10-15 másodpercig fognak kezét ismerkedéskor. Nők lehetőleg ne kezdeményezzenek kézfogást indonéz férfakkal. És fordítva: férfiak ne kezdeményezzenek kézfogást indonéz nőekkel. Ha azonban a másik fél nyújtja a kezét, viszonzni illik a kézfogást. Kifejezetten támadó viselkedésnek számít, ha valakire mutatoujjunkkal mutatunk, miközben magunkhoz hívjuk.
- Érdemes minden találkozóra pontosan érkezni, annak ellenére, hogy az indonéz partner nem lesz feltétlenül pontos.
- A névjegykártyákon szereplő adatokat érdemes indonéz és angol nyelven is feltüntetni. Nem illik tollal írni a névjegykártyákra, illetve fekete tokban is udvariatlanság tárolni őket. Miután üzleti partnerünk átnyújtja kártyáját, illik részletesen elolvasni a rajta szereplő adatokat.
- Az indonézek gyakran ajándékozzák meg egymást apróságokkal. Mivel a legtöbb vallásban szigorú szabályok vonatkoznak ételek, italok fogyasztására, tájékozódjunk, mielőtt ajándékot vásárolunk üzleti partnereinknek.

4. További hasznos információk

Kultúráról:

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Culture_of_Indonesia

Indonézia hivatalos turisztikai weboldala:

<http://www.indonesia.travel/en/discover-indonesia#tab6>

Üzleti etiketről:

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Etiquette_in_Indonesia

Cyborlink.com, információk a világ országairól:

<http://www.cyborlink.com/besite/indonesia.htm>

Indonézia hivatalos turisztikai weboldala:

<http://www.indonesia.travel/en/travel-information#tab5>

Nők helyzetéről (Wikigender, a nők helyzetével foglalkozó weboldal):

http://www.wikigender.org/index.php/Gender_Equality_in_Indonesia

További információk, linkgyűjtemény

1. Általános információk

Wikipedia oldal magyar nyelven: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Indon%C3%A9zia>

Wikipedia oldal angol nyelven: <http://en.wikipedia.org/wiki/Indonesia>

CIA Factbook angol nyelven:

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/id.html>

A Világbank adatbázisa angol nyelven: <http://data.worldbank.org/country/indonesia>

Indonézia központi statisztikai hivatala angol nyelven: <http://www.bps.go.id/eng/>

A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa angol nyelven – tudnivalók a vállalat alapításról:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/indonesia>

Kormányzati portál: <http://indonesia.go.id/>

Indonézia Külügyminisztériuma: <http://kemlu.go.id/Pages/Default.aspx?l=en>

Indonézia Belügyminisztériuma:

<http://www.indonesia.go.id/en/ministries/ministers/ministry-of-home-affairs/1652-profile/170-kementerian-dalam-negeri-.html>

Az EU jakartai delegációjának honlapja:

http://eeas.europa.eu/delegations/indonesia/about_us/contacts/index_en.htm

A budapesti indonéz nagykövetség honlapja:

<http://www.indonesia.hu>

2. Jakarta

Jakarta hivatalos honlapja: <http://www.jakarta.go.id/english/>

Jakarta turisztikai honlapja: <http://www.jakarta-tourism.go.id/>

Jakarta Center for Law Enforcement Cooperation: <http://www.jclec.com/>

Jakarta City Administration: <http://www.beritajakarta.com/english/>

Jakarta International Airport: <http://www.jakartaairportonline.com/>

3. Indonéz hírportálok gyűjteménye

<http://www.abyznewslinks.com/indon.htm>

4. Repterek, légitársaságok

Indonéziában található repterek listája:

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_airports_in_Indonesia

Indonézia légitársaságainak listája:

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_airlines_of_Indonesia

Az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet olyan nonprofit kutatóműhely, amely elsősorban alkalmazott közgazdasági kutatásokat folytat. Célja, hogy elméletileg és empirikusan megalapozott ismereteket és elemzéseket nyújtson a magyar gazdaság és a magyar vállalkozások helyzetét és kilátásait befolyásoló gazdasági és társadalmi folyamatokról.

MKIK GVI   Institute for Economic and Enterprise Research
Hungarian Chamber of Commerce and Industry

Írta: Vay-Farkas Eszter
Frissítette: Nagy Szidónia

Közreműködtek:

Alberti Éva
Bárdits Anna
Hajdu Miklós
Makó Ágnes
Révész Erika
Tóth István János
Varga Anita
Verba Zoltán

Projektvezető:

Makó Ágnes (vezető kutató, GVI)
e-mail: agnes.mako@gvi.hu

Kutatásvezető:

Tóth István János, Ph.D.
tudományos főmunkatárs, MTA KRTK KTI,
ügyvezető igazgató, MKIK GVI
e-mail: istvan.janos.toth@gvi.hu

A kézirat első verziója lezárva: 2013. november

Az országprofil Végvári Kristóf, Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Igazgatóság, 2016 júniusában frissítette.

Projekt: ORSZÁGPROFIL_2013 és ORSZÁGPROFIL_2014

MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet

Cím: 1034 Budapest, Bécsi út 120.

Tel: 235-05-84

Fax: 235-07-13

E-mail: gvi@gvi.hu

Internet: <http://www.gvi.hu>